

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/205/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814200335
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5814200335.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvety Dzugasovej a JUDr. Adriany Gallovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, XXX XX V., štátny občan SR, pôvodne (do 30.06.2016) za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu spotrebiteľa BSO Čadca, so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 42 388 911, zastúpeného spoločnosťou: STEHURA & Partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 47 246 863, o zaplatenie sumy 213,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní Združenia na ochranu spotrebiteľa BSO, so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 42 388 911, proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/91/2014-60 zo dňa 24. júna 2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/91/2014-76 zo dňa 02. júna 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/91/2014-60 zo dňa 24. júna 2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/91/2014-76 zo dňa 02. júna 2016 vo výroku, ktorým súd pôvodnému vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane žalovaného nepriznal náhradu trov konania, p o t v r d z u j e .

Vo zvyšnej časti z o s t á v a uznesenie Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/91/2014-60 zo dňa 24. júna 2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/91/2014-76 zo dňa 02. júna 2016 n e d o t k n u t é .

Žalobca a žalovaný m a j ú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením č. k. 2C/91/2014-60 zo dňa 24. júna 2015 okresný súd konanie zastavil. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Doplniacim uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/91/2014-76 zo dňa 02. júna 2016 okresný súd vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania nepriznal.

2. Zastavenie konania odôvodnil tým, že žalobca (označený ako navrhovateľ) po začatí konania podaním zo dňa 16.06.2015 zobral žalobný návrh späť a žiadal konanie zastaviť, a to pri aplikácii ust. § 96 ods. 1 O.s.p., keď k späťvzatiu návrhu došlo pred začatím pojednávania.

3. Pri rozhodovaní o trovách konania sa prvoinštančný súd zaoberal v zmysle ust. § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p. procesným zavinením strán na zastavení konania. Konštatoval, že tým, že žalobca zobral žalobný návrh späť, zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, a preto bol povinný nahradiť žalovanému (označenému ako odporca) trovy, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli. Nakoľko však žalovaný si doposiaľ nepodal návrh na rozhodnutie o trovách (§ 151 ods. 1 O.s.p.), súd mu ich náhradu nepriznal. Vedľajší účastník na strane žalovaného si uplatnil náhradu trov konania, pričom tieto pozostávali z trov právneho zastúpenia advokáta (obchodnej spoločnosti), ktorý ho zastupuje v tomto konaní. Pri

rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka na strane žalovaného prvoinštančný súd vychádzal z toho, že žalobca doručil súdu žalobu dňa 16.01.2014. Podaním zo dňa 16.12.2014, ktoré došlo na súd dňa 17.12.2014, oznámil vedľajší účastník v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. svoj vstup do konania a požiadal o doručenie žaloby a jeho príloh. Dňa 11.02.2015 vedľajší účastník doručil súdu vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v ktorom vzniesol námietku premlčania proti nároku uplatnenému žalobou. Súd podrobil priznanie trov konania vedľajšiemu účastníkovi skúmaniu z hľadiska ich účelnosti podľa § 150 O.s.p. konštatoval, že účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc. Podľa článku 47 Ústavy SR má každý právo na právnu pomoc pred súdmi, a preto žalovanému nič nebráni dať sa zastúpiť advokátom, ktorého si sám zvolí. Nie je účelné ani nevyhnutné, aby robil vedľajší účastník v tomto procese „prostredníka“ vzhľadom na skutočnosť, že evidentne sám žalovanému pomôcť nevie, i keď bol za týmto účelom založený. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj v prípade, ak má strana nárok na náhradu trov konania, každý úkon a každé platenie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené stranou v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdeniu. Základným poslaním vedľajšieho účastníka je realizácia združovacieho práva občanov za účelom aktívnej ochrany spotrebiteľov v najširšom spektre možnosti a záujmov. Združenia sa vytvárajú za účelom ochrany spotrebiteľa, a preto by mali byť spôsobilé chrániť práva a záujmy spotrebiteľa bez ďalšej pomoci zo strany advokátov. Okresný súd pritom akcentoval, že neupiera vedľajšiemu účastníkovi právo na zastúpenie advokátom, no konštatoval, že tieto finančné prostriedky nepovažuje za účelne vynaložené na uplatňovanie a bránenie práva. Ak sa vedľajší účastník aj napriek uvedeným skutočnostiam dá v konaní zastúpiť advokátom, je to jeho voľba, ale bez práva na náhradu trov konania. Takéto zastúpenie združenia na ochranu spotrebiteľa je v rozpore so základnými princípmi, pre ktoré boli združenia vytvorené a zástupcom vyúčtované trovy konania je možné považovať za neetické, keď zástupca vedľajšieho účastníka si účtoval trovy konania za dva úkony právnej pomoci. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že vedľajší účastník pri vstupe do konania o danom spore nemal žiadnu vedomosť a o jeho vstupe do konania nemal vedomosť ani žalovaný, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje. Je nutné prihliadnúť na skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania bez ohľadu na vôľu žalovaného, ktorého záujmy mal hájiť v danom spore, a bez toho, aby mal náležitú vedomosť, odhliadnuc od spisovej značky a mena strany sporu, o skutkovom stave danej veci, z čoho možno vyvodit' záver, že uvedený vstup do konania je paušálny a vedľajší účastník tak postupuje aj v stovke ďalších prípadov. Uplatňovanie si náhrady trov konania skôr navodzuje dojem, že jeho účelom nebola ochrana samotného spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Prvoinštančný súd tiež poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu ČR I.ÚS 3698/10 zo 14.09.2011, v ktorom sa ústavný súd zaoberal aplikáciou § 150 O.s.p. Uviedol, že náhrada trov konania by mala byť vždy primeraná hodnote predmetu sporu a trovy konania by ju nemali prevyšovať, pričom je na zamyslenie, ak sa pre procesnú stranu otázka náhrady trov konania stáva dôležitejšou ako vec sama. Sú situácie, kedy súdne konania vedú nie pre úspech vo veci samej, ale predovšetkým kvôli náhrade trov konania. V danom prípade do konania vstúpilo spotrebiteľské združenie ako vedľajší účastník, pričom v samotnej veci, ako bolo vyššie uvedené, okrem spisovej značky nemali žiadnu vedomosť. Súd tiež akcentoval, že žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy a v zmysle § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa bol súd povinný prihliadnúť na premlčanie ex offo aj bez toho, aby sa žalovaný, jeho opatrovník, resp. vedľajší účastník premlčania dovoľával v zmysle Občianskeho zákonníka, a to aj pokiaľ ide o existenciu neprijateľných podmienok. Z uvedených dôvodov okresný súd vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie v tom čase vedľajší účastník na strane žalovaného Združenie na ochranu spotrebiteľa BSO Čadca, so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 42 388 911 (ďalej aj „Združenie“), a to proti jeho výroku o trovách konania, ktorý sa domáhal jeho zrušenia v napadnutej časti a vrátenia veci mu okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. Uviedol, že nesúhlasí s obsahom napadnutého rozhodnutia vo výroku o trovách konania, ktoré považuje za nesprávne. Procesná aktivita vedľajšieho účastníka súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov. Poukázal pritom na rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C - 168/05, bod 37, z ktorého vyplýva, že okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zverenému spoločenstvu, najmä na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v

celom spoločenstve. Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu. V tejto súvislosti Združenie poukázalo na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7MCdo/4/2010 zo dňa 14.09.2011 i uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 281/2011 zo dňa 16.06.2011. Odvolateľ ďalej zdôraznil, že ako vedľajší účastník konania - občianske združenie, ktorého účelom je ochrana spotrebiteľa, vstúpil do konania za účelom ochrany spotrebiteľa, čo je jeho hlavným cieľom. Keďže predmetný spor bol pomerne komplikovaný, považoval za nevyhnutné v konaní nechať sa zastúpiť advokátom za účelom účinnej ochrany práv spotrebiteľa. Z tohto dôvodu odvolateľ zdôraznil, že jeho vystupovanie v konaní bolo účelné, nakoľko predložil vecné vyjadrenie, v ktorom poukázal na konkrétne porušenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých sa dopustil žalobca, a poukázal aj na zákonnú bezúročnosť a bezodplatnosť zmluvy o úvere a tiež vzniesol proti nároku uplatnenému žalobou námietku premlčania. Akcentoval, že spotrebiteľ je v prípade týchto súdnych sporov vždy slabšou stranou vo vzťahu k žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca disponuje širokými technickými a personálnymi možnosťami, ktoré sú ďaleko nad možnosti samotného spotrebiteľa, a to od počiatku, prípadne ešte pred vznikom samotného zmluvného vzťahu. Občianske združenie nedisponuje ničím takým, nemá ani dostatočné finančné prostriedky na základné zabezpečenie svojho chodu (tlač, poštovné a podobne). Samotní členovia Združenia vykonávajú posúdenia, podávajú vyjadrenia v rámci svojho voľného času s cieľom ochrániť práva spotrebiteľa, keďže sami okúsili nekalé praktiky niektorých dodávateľov a zjavnú nevyváženosť spotrebiteľských zmlúv. Odvolateľ v tomto smere poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/193/2015 zo dňa 19.05.2015, keď zdôraznil, že súčasťou princípu rovnosti strany je aj právo nechať sa zastúpiť advokátom ako odborne spôsobilou osobou. Samotný predmet činnosti Združenia pritom automaticky nezakladá aj odbornosť a skúsenosť Združenia. Navyše, advokát je za výkon a kvalitu poskytovaných služieb zodpovedný a túto musí aj garantovať. Samotné osoby práva znalé majú právo, aby boli zastúpené v konaní advokátom. V prípade, že sa nájde efektívny spôsob pre činnosť Združenia s pomocou advokátskych kancelárií, vynárajú sa úvahy o nehospodárnosti, nadbytočnosti a účelovosti právneho zastúpenia. Práve o to ide nečestným dodávateľom (s nemorálnymi úrokmi, s neprijateľnými, a teda neplatnými zmluvnými podmienkami), aby sa neoplatilo uplatňovať na súdoch nároky spoliehajúce na to, že neinformovaní a rezignovaní spotrebiteľia sa brániť nebudú a súd spotrebiteľom ochranu ex offio neposkytne. Vedľajší účastník ako každý iný účastník sporového konania má garantované základné právo podľa článku 47 Ústavy SR, a teda aj právo na právnu pomoc. Takéto právo teda nepochybne patrí žalobcovi ako účastníkovi konania, vedľajšiemu účastníkovi podľa § 93 ods. 4 O.s.p. a taktiež žalovanému. Občiansky súdny poriadok túto možnosť upravuje v § 24 a nasl. Podľa odvolateľa v danom prípade bola služba odbornej osoby - advokáta nevyhnutná, pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotno-právny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo náležite uplatniť (procesno-právny aspekt), a to úspešne dosiahol najmä vďaka odbornému zastúpeniu advokátom. Zároveň odvolateľ poukázal aj na najnovší nálezh Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 84/2014 zo dňa 23.05.2014, ktorý sa vyslovil v tom smere, že trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Ustanovenie § 94 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodit' len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýchkoľvek hlavný účastník) právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosť zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa § 137 ods. 1 O.s.p. patrí bez akýchkoľvek pochybností aj náhrada trov právneho zastúpenia. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa mohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním (citované z uznesenia Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/279/2015 zo dňa 30.06.2015). Odvolateľ ďalej zdôraznil, že žalobca späťvzatím žaloby zavinil zastavenie konania, a preto je povinný znášať i dôsledky späťvzatia a znášať trovy konania a trovy právneho zastúpenia. Žalobca si totiž musel byť vedomý, že si uplatňuje nárok, ktorý je nedôvodný a navyše premlčaný, a preto je povinný znášať riziko z toho plynúce.

6. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v sume 22,02 Eur s DPH.

7. Trovy uplatnené vedľajším účastníkom považoval za neúčelné. Nevidel význam zastúpenia vedľajšieho účastníka, keď samotnou úlohou spotrebiteľského združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Z aktívnej činnosti Združenia je zrejmé, že disponuje rozsiahlymi znalosťami

a vedomosťami v prejednávanej problematike. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne. Na podporu svojho názoru žalobca citoval viaceré stanoviská slovenských súdov. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7MCdo 15/2014 zo dňa 24.03.2015, ktorý konštatoval, že odvolací súd pri rozhodovaní o trovách konania vôbec neskúmal otázku tzv. hromadného podávania podaní zo strany vedľajšieho účastníka na strane odporcu v spotrebiteľských veciach, neskúmal vôbec účelnosť vynaložených trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Zároveň z oznámenia, ktorým oznámil vstup do predmetného konania vyplýva, že v tom čase nemohlo dôjsť k prevzatíu a príprave zastúpenia, lebo vedľajší účastník a tým aj splnomocnený právny zástupca nemali vedomosť, do akého konania vstupujú. Inak by nežiadali súd, aby im zaslal žalobný návrh a jeho prílohy. Následne ďalšia plná moc pre právneho zástupcu udelená nebola. Taktiež bolo potrebné súhlasiť, pokiaľ ide o vyjadrenie vedľajšieho účastníka k žalobnému návrhu, že toto konanie je všeobecné. Vznesená námietka premlčania nie je konkretizovaná a ďalej podanie obsahuje všeobecné vyjadrenia, prípadne časť odôvodnenia rozhodnutí, na ktoré sa odvoláva vedľajší účastník, ako aj je treba súhlasiť s námietkou Generálneho prokurátora, že podanie je totožné, ak ho podal vedľajší účastník aj v iných konaniach (tzv. zastupovanie v hromadných veciach), z ktorých hľadísk priznanie trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka vôbec neskúmal. Obdobný názor vyslovil Najvyšší súd SR v uznesení sp.zn. 6MCdo 5/2013 zo dňa 19.03.2014, v zmysle ktorého trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v SR nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré sice spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaložil v tejto súvislosti, nemožno považovať za účelné. Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samé z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže jeho účelom je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Združenie na ochranu spotrebiteľa ako vedľajší účastník vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného, a to oznámením o vstupe Združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania Združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanom prípade, a len z označenia účastníkov (teraz strán) usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Paušálny vstup združenia zastúpenému advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Zneužívanie priebehu civilného konania na získanie náhrady trov konania je v rozpore s účelom civilného procesu, ktorým je poskytovanie ochrany porušením alebo ohrozeným subjektívnym hmotným právom a právom chránených záujmov. Úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby ako vedľajšieho účastníka do konania, bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Nepriznaním náhrady trov konania súdom nedochádza k porušeniu základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, najmä keď trovy konania nie sú účelne vynaložené a nie sú ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (napr. nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 78/03). Okresný súd teda správne rozhodol keď vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

8. Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

9. Primárne odvolací súd dáva do pozornosti, že účinnosťou zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, t.j. od 01.07.2016, zanikol inštitút vedľajšieho účastníctva upraveného v § 93 O.s.p. Keďže v prechodných ustanoveniach CSP nie je otázka ďalšieho trvania vedľajšieho účastníctva výslovne uvedená, nemôže vedľajší účastník plynulo pokračovať v konaní aj po 01.07.2016, t.j. za účinnosti CSP. 10. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že združenie na ochranu práv spotrebiteľa nie je intervenient podľa § 81 a nasl. CSP, môže však v konaní pokračovať ako osobitný subjekt podľa § 95 CSP, ale iba za splnenia predpokladov uvádzaných v citovanom zákonom ustanovení, t.j. a) súhlas strany udelený

po 01.07.2016 a b) následné pribratie osobitného subjektu uznesením súdu do konania. Iniciatíva v tomto smere musí vo vzťahu k súdu smerovať od združenia na ochranu práv spotrebiteľa. Okrem toho združenie na ochranu práv spotrebiteľa môže od 01.07.2016 vystupovať v konaní na základe plnomocenstva, ktoré mu udelí strana sporu. Doterajší vedľajší účastník podľa § 93 O.s.p. sa automaticky od 01.07.2016 nepretransformoval na osobitný subjekt podľa § 95 CSP. Ak teda združenie na ochranu práv spotrebiteľa nepredložilo súdu súhlas strany (v súdnej veci žalovaného) udelený po 01.07.2016, keď takýto jeho súhlas absentoval aj do uvedeného dátumu, aktuálne už nemôže vystupovať v konaní pre absenciu podmienok upravených v ust. § 95 CSP.

11. Rovnako s účinnosťou Civilného sporového poriadku zanikol inštitút opatrovníka fyzickej osoby, ktorá sa zdržiava na neznámom mieste (§ 29 ods. 2 O.s.p.). Z uvedených dôvodov súd ďalej pokračoval v konaní so žalovaným, a nie s pôvodne súdom ustanoveným opatrovníkom žalovaného - Elenou Šavolovou, nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/XX, XXX XX V..

12. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle ust. § 380 CSP a toto rozhodnutie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

13. Vzhľadom na to, že vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie za účinnosti nového procesného kódexu (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), odvolací súd bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú úpravu (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky procesných úkonov súdu prvej inštancie i strán ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Zároveň v ďalšej časti odôvodnenia krajský súd prispôbil terminológiu novej úpravy, ktorá reguluje civilné sporové konanie.

14. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o trovách vedľajšieho účastníka, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. (účinných v čase rozhodnutia okresného súdu, aktuálne sú kritériá odôvodnenia uznesenia predmetom úpravy § 236 CSP). Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Odvolacie námietky Združenia na ochranu spotrebiteľa BSO Čadca odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

15. Odvolací v zásade nespochybňuje právo vedľajšieho účastníka na právne zastúpenie advokátom, avšak zhodne s názorom okresného súdu nepovažuje trovy, ktoré odvolateľ v súvislosti s právnym zastúpením vynaložil za účelne vynaložené. Paušálny vstup Združenia v pozícii vedľajšieho účastníka do nespočetných konaní, v ktorých vystupuje ako žalobca obchodná spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa/-ov a bez vedomostí o predmete konkrétneho sporu, navodzuje dojem, že účelom vstupu Združenia nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa/-ov, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Skutočnosti, že odvolateľ vstúpil do predmetného konania ako vedľajší účastník podľa § 93 ods. 2 O.s.p. bez bližšej znalosti veci, nasvedčuje jeho oznámenie o jeho vstupe do konania zo dňa 16.12.2014, v ktorom uviedol len označenie pôvodného žalobcu, meno a priezvisko žalovaného, predmet konania a jeho spisovú značku, pod ktorým je vedené na Okresnom súde Námestovo, so žiadosťou o doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) s prílohami a kópie rozhodnutia súdu v predmetnej veci. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstupoval do konania bez znalosti veci, bez vedomostí o predmete konania a vedomostí o strane, ktorej záujmy mal podporovať. Takmer absolútne totožné vyjadrenie vo veci samej tento vedľajší účastník predložil/predkladá v niekoľkých ďalších stovkách súdnych sporov. Vo vzťahu k podaniu právneho zástupcu Združenia (vyjadrenie k návrhu navrhovateľa o zaplatenie 213,83 Eur s príslušenstvom zo dňa 11.02.2015, ktoré došlo na Okresný súd Námestovo daň 11.02.2015) treba zdôrazniť, že do svojho podania len „vpisuje“ údaje napr. o označení veci, strany, čísla a dátumu uzavretia zmluvy a pod. do vopred pripraveného textu. Takmer absolútne totožné vyjadrenie k žalobe toto Združenia ako vedľajší účastník predložil v niekoľkých ďalších stovkách súdnych

sporov. Takúto činnosť rozhodne nemožno považovať za tak odborne náročnú, ktorá by bola vyžadovala úplné právnické vysokoškolské vzdelanie, vrátane príslušnej advokátskej praxe. Jedná sa totiž o bežné administratívne úkony, ktoré vedľajší účastník - ako občianske združenie kreované práve na ochranu práv spotrebiteľa - je spôsobilé vykonať samostatne a bez akýchkoľvek zásadnejších problémov.

16. Vo vzťahu k širším súvislostiam, na ktoré v podstate poukazuje odvolateľ vo svojom oprávnom prostriedku i samotný žalobca vo vyjadrení k nemu, krajský súd dodáva, že hľadisko účelnosti trov právneho zastúpenia v prípade zastupovania vo väčšom množstve totožných prípadov (relevantným je už počet dosahujúci niekoľko desiatok) uplatňuje štandardne vo svojej rozhodovacej činnosti. To znamená, že rovnako posudzuje účelnosť trov právneho zastúpenia (okrem iného) u dodávateľov i u spotrebiteľov, pričom základom je vedomosť, predovšetkým z vlastnej rozhodovacej činnosti (§ 186 CSP), o početnosti argumentačne totožných úkonov právnej služby, v rámci ktorých sa iba obmieňajú údaje o jednotlivých účastníkoch, o spisových značkách súdneho konania, o označení zmlúv, o časových údajoch a pod.

17. Pokiaľ ide o rozhodnutia iných súdov, aj z príloh predložených v súdnej veci je zrejmé, že rozhodovacia prax súdov bola najmä v minulosti (v značnej miere) rozdielna. Zároveň je potrebné doplniť, že viaceré z pripojených rozhodnutí boli vydané v skutkovo/procesne odlišných situáciách, pričom (ako už bolo vyššie uvedené) otázka účelnosti je posudzovaná vo vzťahu ku konkrétnosti každej jednotlivéj veci.

18. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Cdo 5/2013 zo dňa 19.03.2014 (týkajúce sa skutkovo totožnej veci, kde ako žalobca vystupuje obchodná spoločnosť EOS KSI Česká republika, s.r.o.), v ktorom Najvyšší súd SR rozhodoval o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Uvedené rozhodnutie riešilo práve otázku rozhodovania o trovách konania vedľajšieho účastníka a hodnotenie účelnosti vynaloženia takýchto trov. Dovolací súd vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej - ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Zdôraznil, že právo na právnu pomoc náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov, než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaložil v tejto súvislosti, nemožno považovať za trovy účelné.

19. Obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 2SŽi/6/2014 zo dňa 16.04.2014 konštatoval, že súdne konanie nemôže popierať svoje skutočné spoločenské poslanie a nemôže sa stať len nástrojom, slúžiacim na vytváranie ľahkého a neodôvodneného zisku na úkor protistrany, spočívajúceho v zaplatení nákladov na zastúpenie advokátom. Porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 Ústavy SR a práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa jej čl. 47 preto nie je také rozhodnutie súdu, ktorým súd neprizná účastníkovi náhradu nákladov na zastupovanie advokátom, lebo ich nevyhodnotí ako účelne vynaložené. Pritom pravidlo, podľa ktorého možno úspešnému účastníkovi priznať len náhradu účelne vynaložených nákladov, sa vzťahuje na akékoľvek náklady konania, teda aj náklady spojené so zastupovaním advokátov (na odmenu za zastupovanie, paušálnu náhradu hotových výdavkov a náhradu za daň z pridanej hodnoty). Za účelne vynaložené náklady podľa § 142 ods. 1 O.s.p. (teraz § 251 CSP - poznámka odvolacieho súdu) možno považovať len také náklady, ktoré musel účastník nevyhnutne vynaložiť, aby mohol riadne hájiť svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na súde. Náklady spojené so zastúpením advokátom tomuto vymedzeniu spravidla zodpovedajú. Tomuto pravidlu však nemožno prisudzovať absolútnu, bezvýnimčnú povahu; môžu sa vyskytovať i situácie, za ktorých náklady spojené so zastúpením advokátom nemožno považovať za nevyhnutné pre riadne uplatňovanie alebo bránenie práva na súde. O taký prípad pôjde

najmä zneužitia práva na zastúpenie advokátom (pozri aj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 07. 2012 sp. zn. I. ÚS 988/12).

20. Odvolací súd len pre úplnosť dodáva, že dňom 01.05.2014 nadobudlo účinnosť ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo do nášho právneho poriadku zavedené z dôvodu potreby ochrany spotrebiteľských práv, ktoré často nebývajú efektívne uplatňované (predovšetkým z dôvodu nedostatku vedomostí), a tiež s ohľadom na pretrvávajúci stav žalovania premĺčaných nárokov zo strany dodávateľov.

Na jeho základe orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane súdu) prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premĺčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Spotrebiteľ ako slabšia strana v spore má tak v dostatočnej miere garantovanú ochranu svojich práv v spore s dodávateľom vzniknutom zo spotrebiteľskej zmluvy.

21. V ostatných vetách výroku, nenapadnutých odvolaním, zostalo uznesenie okresného súdu v spojení s jeho doplnčacím uznesením nedotknuté týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcovi ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %. Rovnako priznal žalovanému nárok na náhradu týchto trov v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP). Prihliadne pritom na účelnosť vynaložených trov uvedených strán sporu. Vo vzťahu k úkonom žalobcu však v plnom rozsahu platí vyššie rozoberaná argumentácia o neúčelnosti trov právneho zastúpenia pri vykonaní úkonu strany, ktorý je takmer identický v stovkách vecí a menené sú len údaje o konajúcom súde, o spisových značkách súdneho konania, o protistrane a podobne, ktorý záver vyplýva z rozhodovacej činnosti súdov v identických veciach.

23. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)